

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д.ик.н. Юлия Маркова Дойчинова – Университет за национално и световно стопанство, член на научно жури за заемане на академичната длъжност „професор” по обявен конкурс от Институт по аграрна икономика в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (земеделие)“, Държавен вестник бр.103/12.12.2023

Основание за написване на рецензията е издадена Заповед на Председателя на ССА РД05-37/13.02.2024г. и решение на първото заседание на научното жури от 10.01.2024г.

Персонална характеристика на кандидата

Единствен кандидат по обявения конкурс е доц. д-р Божидар Антонов Иванов. Той е бакалавър (1998) и магистър (2000) по „Аграрна икономика“ на Университета за национално и световно стопанство.

В периода 2001-2004г. е докторант в Департамент по Аграрна икономика и Икономика на природните ресурси: Университета “Кюшу” във Фукуока, Япония, където защитава дисертационния си труд.

Професионалната му квалификация включва и участие в редица специализирани курсове в научни институции в САЩ, Израел, Полша и Унгария, както следва:

- Специализиран курс “Анализ на аграрните институции”, Лятно училище на Централно Европейския Институт, Будапеща, Унгария;
- Образователен курс, “Местно икономическо развитие”, Вайтц Център, Аграрен Департамент на Еврейския Университет, Реховот, Израел;
- Образователен курс “Оценка на устойчивостта”, Изи-еко образователна програма - Краков, фондация “Седзимири”, Полската Академия на науките, Полша;
- Специализация по програма „Норман Борлог” на тема „Анализ на аграрната политика”, Университета Мисури – Колумбия и Икономически изследователски център – Вашингтон към Департамента по земеделие на САЩ.

Кандидатът работи в Института по аграрна икономика от 2005г.. Последователно е избран за научен сътрудник втора и първа степен, а в началото на 2011г. му е присъдено научното звание доцент.

От 2018 г. доц. Божидар Иванов е Директор на Института по аграрна икономика на Селскостопанска академия.

Количествена и качествена оценка (анализ) по критериите и показателите за изследователската дейност и съответствие с изискванията

Комисия по допустимост към Селскостопанска академия в Протокол 99Б от 13.02.24г. е утвърдила положително решение за допускане на доц.д-р Божидар Иванов за участие в обявения конкурс.

Кандидатът е представил документи и научна продукция, включваща 56 публикации, както следва:

- Хабилизационен труд – Монография – 1 брой
- Статии, публикувани в реферирани и индексирани списания с импакт фактор или с импакт ранг от световноизвестните база данни Web of Science и/или Scopus – 5 броя;
- Статии и доклади, публикувани в научни издания и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 11 броя;
- Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 28 броя;
- Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 2 броя;
- Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 1 брой;
- Публикувана глава от колективна монография – 8 броя.

Доц.Иванов е ръководител на 4 докторанти, от които един е успешно защитил дисертационния си труд.

Общият брой на формираните точки за научно-изследователската дейност на кандидата е 1251,84, който превишава значително минималните национални и допълнителните изисквания на ССА за публикационна дейност и цитиранията. Най-висок е относителния дял на точките, набрани за ръководство и участие в международни и национални научни проекти (37,8 %), следван от цитирания (29,8 %). На следващите две места са статиите и докладите, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове и статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (15 %).

Хабилизационният монографичен труд *„Развитие, конкурентоспособност и приоритети на българското земеделие”* оценява развитието и конкурентоспособността на българското земеделие. Монографията има за цел да проследи пътя и тенденциите,

протичащи в българското земеделие за 10 годишен период от присъединяването на страната към ЕС на основата на широк набор от анализи на отрасъла и на отделните сектори. Резултатите от анализа са предпоставка за разработения и приложен подход за приоритизиране на най-важните проблеми, които се открояват, с оглед подобряване на икономическото положение. Основните постижения обобщавам като:

- Адаптиране на методики за анализ на различни аспекти свързани с оценка на състоянието и развитието на земеделието и отделните сектори и тяхната конкурентоспособност;
- Разработване на методически инструментариум на моделна функция, с която се симулира и оценява ефекта от прилагането на директни плащания в българското земеделие;
- Осъществено е макроикономическо обследване на контекста на развитие на земеделието и на основните показатели, характеризиращи състоянието на отрасъла;
- Анализирани са еволюцията на основните сектори на земеделието в 10 годишен период след 2007 г. и са открити причинно-следствените връзки.
- Оценена е конкурентоспособността на отделните селскостопански производства и на пазарната ориентация;
- Оценена е факторната производителност в отрасъла и субституционната еластичност между основните производствени фактори и промените във физическата производителност от алокационните процеси;
- Проследени са тенденциите във външната търговия със селскостопански стоки и храни и се разкриват сравнителните позиции на отрасъла в международната търговия;
- На основата на резултатите в предшестващите анализи са обобщени изводи с апробиране на методически подход за приоритизиране посредством SWOT анализ.

Съгласно допълните изисквания на Правилника на Селскостопанска академия, кандидатът е представил информация за ръководство на три международни научни проекта и на пет национални научни проекти, както и от участието в четири международни и осем броя национални проекти и на Селскостопанска академия. Тези данни убедително доказват активната изследователска дейност на д-р Божидар Иванов.

Гореизложените данни ми дават основание да направя заключение за наличие по конкурса на кандидат с широка обща икономическа и специална подготовка и богат опит като изследовател и експерт в областта на аграрната икономика, който използва широк

арсенал от методически подходи и средства за изследване, които адаптира към специфичните характеристики и особености на българското земеделие.

**Научни и научно-приложни резултати и приноси, съдържащи се в
продукцията на кандидата**

В разработената от кандидата справка за приноси, доц.д-р Божидар Иванов е избрал нестандартен подход. Акцентът е поставен на адаптирането и приложението на методическите подходи и методи и по-малко на постигнатите резултати. Приемам разработената справка за научните приноси, която обективно (макар и частично) отразява постигнатото в научните изследвания на кандидата.

Основните направления на научни и научно-приложни изследвания са насочени в областите на: конкурентоспособност на земеделието, анализ на стоковите пазари, изследване въздействието на аграрната политика и устойчивостта на земеделието и селските райони. Предметът на изследванията е ориентиран към изучаване, разработване, адаптиране и внедряване на методически инструментариум и подходи за анализи и проучвания в тези направления.

На основата на съществуващото и утвърдено научно знание се усъвършенстват познати изследователски инструменти, чрез нови и различни надграждания, съчетания и комбинации. По този начин се разширява и допълва научното познание в областта на аграрната икономика.

Кандидатът предлага и внедрява способности за анализ по ключови понятия в аграрната икономика, като: индекс на конкурентоспособност, детерминация, конвергенция, еластичност, асиметрия, неравномерно разпределение, наред с прилагане и транспониране на познати и апробирани иконометрични методи за моделиране в областта на аграрната икономика.

В областта на конкурентоспособността на земеделието кандидатът разработва оригинален метод за изчисляване на индекса на конкурентоспособността, с два компонента – производствен и стойностен с равни дялове в синтетичния измерител. Посоченият принос разширява научното знание в посока получаване, измерване, прилагане на този ключов термин в икономиката. Приложението на метода в анализа е позволило да се оцени конкурентоспособността на отделните селскостопански производства и на пазарната им ориентация.

Анализът на стоковите пазари е второто направление на кандидата. Постигнатите резултати са в резултат на създаването и ръководството на Центъра за икономически анализи на селското стопанство (САРА), който публикува бюлетини и доклади за състоянието на различните земеделски производства. Адаптирани и внедрени са пазарни

равновесни модели като научнообоснован инструмент, които дават възможност за количествено определяне на резултатите и ефектите на вътрешната и външна среда, като се прогнозира бъдещото развитие на отраслите, предмет на моделирането. Българската система от модели е интегрирана в глобални модели, разработени от FAPRI. Системата за САРА моделите са разработени в зърнените производства, в индустриите на мляко, месо и зеленчуци са интегрирани в обща взаимосвързана моделна система. Взаимовръзката на моделната система между различните сектори се осъществява от различни променливи – цени, стокови запаси и площ на съответните култури. Разработените модели са базирани на модели FAPRI – GOLD, модифицирани към българските условия и особености.

Осъществена е модификация и различен подход за изчисляване на еластичността, при който базовия период ($t-1$) е заменен с използването на средната за съвкупността и по този начин коефициентът на еластичността от верижен се променя в статичен. Това е довело не само до подобряване на оценката на коефициента, но и да се изчисли за различните земеделски продукти.

Най-многобройни и с широк обхват са научните публикации по проблемите на устойчивостта на земеделието, на екосистемните услуги, на основните подотрасли и др. В тези публикации с използването на палитра от методически подходи се достига до оценка на икономическата, социалната, екологичната и институционалната устойчивост за новите страни – членки на ЕС и се извеждат значими връзки и зависимости между факторите на развитие и устойчивостта.

Разработена е методология и са оценени различните аспекти на българската аграрна устойчивост в нейната икономическа, социална и екологична аспекти. Разкрити са критични области, които изискват специфични мерки с цел осигуряване на устойчиво развитие на българското земеделие.

Разработена е първата оценка на устойчивостта на агроекосистемите в България и са изведени препоръки за подобряване на управленските и оценъчни практики. За целта е създадена и експериментирана холистична рамка за оценка на устойчивостта на агро-еко системите, която създава възможност за подобряване на общата оценка и оценката на устойчивостта като аспект. Доказва се значителната диференциация в нивото на интегрална и аспектна устойчивост в селскостопанските екосистеми на анализирани генерични и специфични типове, както и големите разлики в приноса към устойчивостта на агро-еко системите на различните подсектори на селското стопанство и фермите с различен юридически вид и размер.

С използването на коефициента на детерминация и метода на Пирсон е осъществен анализ на влиянието на директните плащания. Разработен и адаптиран е дисперсионен-корелационен метод, при който разликите между отделните индивидуални стойности на зависимите и независимите променливи са заменени с използването на техните отношения. Прилагането на подхода е довело до доказване на въздействието на директните плащания на решенията на земеделските стопани. В конкретен план се достига до заключението, че те водят предимно до оптимизация на резултата за земеделските стопанства за сметка на подценяването на максималната печалба. Последното е в основата на ограничения им ефект върху ръста на производството и на въздействието им по-скоро на района, отколкото на производството.

За оценка на разпределението на директните плащания е адаптиран и приложен методически подход на основата на коефициента на Джини. Така нареченият коригиран коефициент на Джини нормализира резултатите в диапазона от 0 до 1. Приложеният метод, вместо стандартното изчисление на ковариацията, използва релативната дисперсия, което дава възможност с по-висока точност и прецизност да се измерят връзките и сходствата. Наред с коефициента на неравномерно разпределение е предложен и коефициент на концентрация. По този начин е създадена възможност да се оценява разпределението и да се обоснове чрез специализирани методи оценката за наблюдаваната дистрибуция.

Високо положително оценявам модифицирането и прилагането на метода за оценка на сценариите и вероятността за тяхното настъпване, приложен при разработването на „Перспективите пред българското земеделие и селските райони в контекста на ОСП 2021-2027 и Плана за възстановяване на ЕС“. Посоченият подход е приложен в колективната монография „Възможни сценарии за развитие на българското земеделие и селските райони до 2027 година“ като оценката на сценарии се прави чрез метода на относителна сравнителна оценка с измерването на вероятността за настъпване на всеки сценарий по метода на вероятностно измерване с ковариация.

На основата на изложеното си позволявам да обобщя: Представените основни резултати, научни и приложни приноси, съдържащи се в публикациите на доц.д-р Божидар Иванов доказват, че кандидатът за академичната длъжност „професор“ е изследовател, отлично познаващ обектът на изследване (българското селско стопанство и неговата икономика) и в зависимост от конкретните предмети на разработките си - модифицира, адаптира, апробира и прилага разнообразни методически инструменти за анализ и оценка на изследваните процеси и явления. Това му позволява да обобщава и

разработва модели, стратегии, насоки и предложения за промени и усъвършенстване на изследваните проблеми.

Характеризиране академичната известност на кандидата

В документацията по конкурса има данни и приложени доказателства за 44 броя цитирания. От тях в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове са общо 15 броя с 225 точки. Цитиранията в нереферирани списания с научно рецензиране включват общо 29 броя, които формират 345 точки.

Посочените данни потвърждават академичната известност на научните резултати на кандидата сред научната общност у нас и други страни.

Критични бележки и предложения.

Нямам съществени забележки по научната продукция на кандидата.

Препоръчвам да продължи активната си изследователска и публикационна дейност в авторитетни научни издания, както и да обобщи резултатите от изследванията си в монографични публикации.

Обобщено заключение и становище

Представените научни трудове, постигнатите резултати, количествените и качествени характеристики на научните разработки и съдържащите се приноси, убедително доказват изследователските способности, професионалния опит и лидерските възможности на кандидата по конкурса.

Всичко горепосочено ми позволява в качеството си на член на научното жури, да призова останалите колеги от журито, да дадем своя положителен вот и да предложим на Научния съвет на Института по аграрна икономика при Селскостопанска академия да избере на академичната длъжност „професор” по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност: Икономика и управление (земеделие) д-р Божида Антонов Иванов.

22.03.2024

Рецензент:

(проф.д.ик.н. Юлия Дойчинова)

REVIEW

by Prof. D.Sc. (econ.) Julia Markova Doitchinova – University for National and world economy, member of the scientific jury for taking the academic "Professor" position following a competition announced by the Institute of Agrarian Economics in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional direction 3.8. Economics, scientific specialty "Economics and management (agriculture)", State Gazette no. 103/12.12.2023

The reason for writing the review was issued by order of the Chairman of the Agricultural Academy RD05-37/13.02.2024. and the decision of the first meeting of the scientific jury from 10.01.2024.

Personal characteristics of the candidate

The only candidate in the announced competition is Prof. Dr. Bozhidar Antonov Ivanov. He holds a BA (1998) and MA (2000) in Agricultural Economics from the University of National and World Economy.

In the period 2001-2004, he is a PhD student at the Department of Agrarian Economics and Natural Resource Economics: Kyushu University in Fukuoka, Japan, where he is defending his dissertation work.

His professional qualification also includes participation in a number of specialized courses in scientific institutions in the USA, Israel, Poland and Hungary, as follows:

- Specialized course "Analysis of Agrarian Institutions", Summer School of the Central European Institute, Budapest, Hungary;
- Educational Course, "Local Economic Development", Weitz Center, Department of Agriculture, Hebrew University, Rehovot, Israel;
- Educational course "Sustainability Assessment", Izi-eco-educational program - Krakow, Sedzimir Foundation, Polish Academy of Sciences, Poland;
- Norman Borlaug Program Specialization on "Agrarian Policy Analysis", University of Missouri-Columbia and Economic Research Center-Washington at the US Department of Agriculture.

The candidate has been working at the Institute of Agrarian Economics since 2005. He was successively elected as a research associate of the second and first degree, and in 2011, he was elected as an associate professor.

Since 2018, he has been the Director of the Institute of Agrarian Economics of the Agricultural Academy.

Quantitative and qualitative evaluation (analysis) according to the criteria and indicators for the research activity and compliance with the requirements

Commission on admissibility to the Agricultural Academy in Protocol 99B of 13.02.24. has approved a positive decision to admit Associate Professor Bozhidar Ivanov to participate in the announced competition.

The candidate has submitted documents and scientific production, including 56 publications, as follows:

- Habilitation thesis - Monograph - 1 issue
- Articles published in refereed and indexed journals with an impact factor or with an impact rank from the world-famous databases Web of Science and/or Scopus – 5 issues;
- Articles and reports published in scientific publications and indexed in world-famous databases with scientific information - 11 issues;
- Articles and reports published in non-refereed peer-reviewed journals or published in edited collective volumes - 28 issues;
- Studies published in scientific publications, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information - 2 issues;
- Studies published in non-refereed peer-reviewed journals or published in edited collective volumes – 1 issue;
- Published chapter of a collective monograph - 8 issues.

Prof. Ivanov is the supervisor of 4 doctoral students, one of whom has successfully defended his dissertation.

The total number of points formed for the candidate's research activity is 1251.84, which significantly exceeds the minimum national and additional requirements of the SSA for publication activity and citations. The highest is the relative share of points collected for leadership and participation in international and national scientific projects (37.8%), followed by cited (29.8%). In the next two places are articles and reports published in non-refereed peer-reviewed journals or published in edited collective volumes and articles and reports published in scientific publications, referenced and indexed in world-renowned databases of scientific information (15%).

The habilitation monograph "Development, competitiveness and priorities of Bulgarian agriculture" assesses the development and competitiveness of Bulgarian agriculture. The

purpose of the monograph is to trace the path and trends taking place in Bulgarian agriculture over a 10-year period since the country's accession to the EU, based on a wide range of analyses of the industry and individual sectors. The results of the analysis are a prerequisite for the developed and implemented approach for prioritizing the most important problems that stand out, with a view to improving the economic situation. I summarize the main achievements as:

- Adapting methodologies for the analysis of various aspects related to the assessment of the state and development of agriculture and individual sectors and their competitiveness;
- Development of a methodological toolkit of a model function that simulates and evaluates the effect of the application of direct payments in Bulgarian agriculture;
- A macroeconomic survey of the context of agricultural development and of the main was carried out the external indicators characterizing the state of the industry;
- The evolution of the main sectors of agriculture in a 10-year period after 2007 was analyzed, and the cause-and-effect relationships were highlighted.
- The competitiveness of the individual agricultural productions and the market orientation were assessed;
- The factor productivity in the industry and the substitution elasticity between the main production factors and the changes in the physical productivity from the allocation processes were evaluated;
- The trends in foreign trade in agricultural goods and food are tracked, and the comparative positions of the industry in international trade are revealed;
- On the basis of the results in the previous analyses, conclusions are summarized with the approbation of a methodical approach for prioritization by means of a SWOT analysis.

According to the additional requirements of the Regulations of the Academy of Agriculture, the candidate has submitted information on the management of three international scientific projects and five national scientific projects, as well as from participation in four international and eight national projects of the Academy of Agriculture. These data convincingly prove the active research activity of Dr. Bozhidar Ivanov.

The above-mentioned data gives me the reason to conclude that the competition has a candidate with broad general economic and special training and extensive experience as a researcher and expert in the field of the agrarian economy who uses a rich arsenal of methodological approaches and research tools, which he adapts to the specific characteristics and peculiarities of Bulgarian agriculture.

Scientific and applied scientific results and contributions contained in the candidate's output

In reference to contributions developed by the candidate, Associate Professor Bozhidar Ivanov has chosen a non-standard approach. The emphasis is placed on the adaptation and application of methodological approaches and methods and less on the achieved results. I accept the developed reference for scientific contributions, which objectively (albeit partially) reflects the achievements of the candidate's scientific research.

The main directions of scientific and scientific-applied research are directed in the areas of: competitiveness of agriculture, analysis of commodity markets, research into the impact of agrarian policy and the sustainability of agriculture and rural areas. The subject of research is oriented towards studying, developing, adapting and implementing methodological tools and approaches for analyses and studies in these areas.

On the basis of the existing and established scientific knowledge, familiar research tools are improved through new and different upgrades, combinations and combinations. In this way, scientific knowledge in the field of agrarian economy is expanded and supplemented.

The candidate proposes and implements methods for the analysis of key concepts in the agrarian economy, such as competitiveness index, determination, convergence, elasticity, asymmetry, and uneven distribution, along with the application and transposition of known and approved econometric modelling methods in the field of agrarian economy.

In the field of agricultural competitiveness, the candidate develops an original method for calculating the competitiveness index, with two components - production and value with equal shares in the synthetic meter. The specified contribution expands scientific knowledge in the direction of obtaining, measuring, and applying this key term in the economy. The application of the method in the analysis has allowed to evaluate the competitiveness of individual agricultural productions and their market orientation.

Commodity market analysis is the candidate's second major. The achieved results are the result of the creation and management of the Center of Agri-policy Analyzes (CAPA), which publishes bulletins and reports on the state of various agricultural productions. Market equilibrium models have been adapted and implemented as a science-based tool that enables the quantification of the results and effects of the internal and external environment, predicting the future development of the industries subject to modelling. The Bulgarian system of models is integrated into global models developed by FAPRI. The CAPA system models have been developed in the grain production, milk, meat and vegetable industries and are integrated into a common interconnected model system. The interrelationship of the model system between

between the different sectors is realized by different variables - prices, commodity stocks and the area of the respective crops. The developed models are based on FAPRI - GOLD models, modified to the Bulgarian conditions and features.

A modification and different approach to calculate the elasticity has been made where the base period ($t-1$) is replaced by the use of the population average, and thus, the elasticity coefficient is changed from chain to static. This has allowed not only to improve the evaluation of the coefficient, but also of the various agricultural products.

Most scientific publications on the problems of the sustainability of agriculture, ecosystem services, the main sub-sectors, etc., are important and have a wide scope. In these publications, using a palette of methodological approaches, an assessment of economic, social, environmental and institutional sustainability for the new EU member states is reached and significant relationships and dependencies between development factors and sustainability are derived.

A methodology has been developed and the various aspects of Bulgarian agrarian sustainability in its economic, social and environmental aspects have been evaluated. Critical areas that require specific measures to ensure the sustainable development of Bulgarian agriculture have been revealed.

The first assessment of the sustainability of agroecosystems in Bulgaria has been developed, and recommendations for improving management and assessment practices have been made. For this purpose, a holistic framework for assessing the sustainability of agro-ecosystems was created and experimented with, which creates an opportunity to improve the overall assessment and the assessment of sustainability as an aspect. The significant differentiation in the level of integral and aspect sustainability in the agricultural ecosystems of analyzed generic and specific types, as well as the great differences in the contribution to the sustainability of the agro-ecosystems of the different sub-sectors of agriculture and farms of different legal type and size, is proven.

Using the coefficient of determination and the Pearson method, an analysis of the impact of direct payments was carried out. A variance-correlation method was developed and adapted, in which the differences between the individual values of the dependent and independent variables are replaced by the use of their relationships. Applying the approach has led to evidence of the impact of direct payments on farmers' decisions. In concrete terms, it is concluded that they mainly lead to the optimization of the result for agricultural holdings at the expense of the underestimation of the maximum profit. The latter underlies their limited effect on output growth and their impact on area rather than output.

To assess the distribution of direct payments, a methodological approach based on the Gini coefficient was adapted and applied. The so-called adjusted Gini coefficient normalizes the results in the range from 0 to 1. The applied method, instead of the standard calculation of covariance, uses the relative variance, which makes it possible to measure relationships and similarities with higher accuracy and precision. Along with the uneven distribution coefficient, a concentration coefficient has also been proposed. In this way, an opportunity has been created to estimate the distribution and to justify the assessment of the observed distribution through specialized methods.

I highly positively evaluate the modification and application of the method for assessing the scenarios and the probability of their occurrence, applied in the development of - "Prospects for Bulgarian agriculture and rural areas in the context of the CAP 2021-2027 and the EU Recovery Plan". The indicated approach is applied in the collective monograph "Possible scenarios for the development of Bulgarian agriculture and rural areas until 2027" as the evaluation of scenarios is done by the method of relative comparative evaluation with the measurement of the probability of occurrence of each scenario is by the method of probabilistic measurement with covariance.

On the basis of the above, I allow myself to summarize: The presented main results, scientific and applied contributions, contained in the publications of Assoc. Dr. Bozhidar Ivanov proves that the candidate for the academic position of "professor" is a researcher who knows the object of research very well (the Bulgarian agriculture and its economy) and, depending on the specific subjects of the developments, modifies, adapts, approves and applies a variety of methodological tools for analysis and evaluation of the researched processes and phenomena. This allows him to summarize and develop models, strategic directions, and proposals for changes and refinements of the studied problems.

Characterization of the candidate's academic reputation

The tender documentation contains data and attached evidence for 44 citations. Of these, in scientific publications referenced and indexed in world-famous databases with scientific information or in monographs and collective volumes, there are a total of 15 issues with 225 points. Citations in non-refereed peer-reviewed journals include a total of 29 issues, which form 345 points.

The indicated data confirm the academic prominence of the candidate's scientific results among the scientific community in our country and other countries.

Critical notes and suggestions

I have no significant remarks on the candidate's scientific output.

I recommend that he continue his active research and publication activity in authoritative scientific publications, as well as summarize the results of his research in monographic publications.

Summary conclusion and opinion

The scientific works presented, the results achieved, the quantitative and qualitative characteristics of the scientific developments and the contributions prove the candidate's research skills in the competition.

All of the above allows me, in my capacity as a member of the scientific jury, to call on the other colleagues from the jury to give our positive vote and to propose to the Scientific Council of the Institute of Agrarian Economics at the Agricultural Academy to elect to the academic position "professor" by professional direction 3.8 Economics, scientific speciality: Economics and management (agriculture) Dr. Bozhidar Antonov Ivanov.

22.03.2024

Reviewer:

(Prof. Doctor of Science, Julia Doitchinova)